

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2020. gada 9. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopējā tirdzniecības politika – Dempings – Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementu importam piemērojams antidempinga maksājums – Regula (EK) Nr. 91/2009 – Spēkā esamība – Regula (EK) Nr. 384/96 – 2. panta 10. un 11. punkts – Tiesības uz aizstāvību

Lietā C-104/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2019. gada 8. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 11. februārī, tiesvedībā

Donex Shipping and Forwarding BV

pret

Staatssecretaris van Financiën,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], tiesneši S. Rodins [*S. Rodin*], D. Švābi [*D. Šváby*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] (referente) un N. Pisarra [*N. Piçarra*],

ģenerālvokāts: Dž. Pitrucella [*G. Pitruzzella*],

sekretāre: S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 11. decembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Donex Shipping and Forwarding BV* vārdā – *Y. Melin*, advokāts, kā arī *J. Biermasz*, advocaat,
- Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman* un *J. Langer*, pārstāvji,
- Eiropas Savienības Padomes vārdā – *H. Marcos Fraile* un *B. Driessen*, pārstāvji, kam palīdz *N. Tuominen*, advokāte,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. França* un *T. Maxian Rusche*, kā arī *F. van Schaik* un *C. E. E. Zois*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2020. gada 4. marta tiesas sēdē,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes Regulas (EK) Nr. 91/2009 (2009. gada 26. janvāris), ar ko piemēro galīgo antidempinga maksājumu dažu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementu importam (OV 2009, L 29, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “strīdīgā regula”), spēkā esamību.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Donex Shipping and Forwarding BV* (turpmāk tekstā – “*Donex*”) un *Staatssecretaris van Financiën* (valsts sekretārs finanšu lietās, Nīderlande) par uzaicinājumiem veikt antidempinga maksājumus par *Donex* ievestiem Ķīnas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementiem.

Atbilstošās tiesību normas

Pamatregula

- 3 Ar strīdīgās regulas pieņemšanu saistīto faktu pastāvēšanas laikā Eiropas Savienības īstenotos antidempinga pasākumus reglamentējošās normas bija iekļautas Padomes Regulā (EK) Nr. 384/96 (1995. gada 22. decembris) par aizsardzību pret importu par dempinga cenām no valstīm, kas nav Eiropas Kopienas dalībvalstis (OV 1996, L 56, 1. lpp.), kurā pēdējie grozījumi izdarīti ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2117/2005 (2005. gada 21. decembris) (OV 2005, L 340, 17. lpp.) (turpmāk tekstā – “*pamatregula*”).
- 4 Saskaņā ar pamatregulas 1. panta 2. punktu:

“Preci uzskata par dempinga preci, ja to eksportē uz Kopienu par cenu, kas parastās tirdzniecības operācijās eksportētājvalstī ir zemāka, salīdzinot ar līdzīgas preces cenu [kas ir zemāka nekā salīdzināmā cena, kas piemērojama līdzīgai precei parastās tirdzniecības operācijās eksportētājvalstī].”
- 5 Šīs regulas 2. panta 10. un 11. punktā bija noteikts:

“10. Eksporta cenu un normālo vērtību salīdzina taisnīgi. Šo salīdzināšanu veic, izmantojot vienādas tirdzniecības līmeņus [posmus] un izvēloties laika ziņā pēc iespējas tuvākus pārdošanas apjomus, kā arī pienācīgu uzmanību pievēršot citām atšķirībām, kas ietekmē cenu salīdzināmību. Ja normālā vērtība un eksporta cena nav salīdzināmas tādā formā, kādas tās ir noteiktas [nav salīdzināmas šādi], katrā konkrētā gadījumā pēc būtības [atsevišķi] izdara korekcijas, ņemot vērā faktorus [atšķirības faktorus], par kuriem apgalvo un kuri norāda, ka tie ietekmē cenas un cenu salīdzināmību. Izdarot korekcijas, izvairās no jebkādas pārklāšanās, jo īpaši attiecībā uz atlaidēm, rabatu atlaidēm, daudzumiem un tirdzniecības līmeni [posmu]. Ja izpilda konkrētos nosacījumus, var koriģēt šādus faktorus.

[..]

b) *Importa nodevas un netiešie nodokļi*

Normālo vērtību koriģē, ņemot vērā summu, kas atbilst visām importa nodevām vai netiešajiem nodokļiem, ar ko apliek līdzīgo preci un tajā ietilpstošās fiziskās sastāvdaļas, ja [tā] ir paredzēt[a] patēriņam eksportētājvalstī, un netiek iekasēt[i] vai atmaksāt[i], eksportējot preci uz Kopienas.

[..]

k) *Citi faktori*

Korekciju var izdarīt arī saistībā ar atšķirībām citos faktoros, kas nav minēti a) līdz j) apakšpunktos, ja ir redzams, ka t[ās] skar cenu salīdzināmību atbilstīgi šim punktam, un, jo īpaši, ka patērētāji [pircēji] šo faktoru dēļ iekšējā tirgū maksā dažādas cenas.

[..]

11. Ņemot vērā attiecīgos taisnīgas salīdzināšanas noteikumus, izmeklēšanas laikposmā parasti nosaka dempinga starpību, pamatojoties uz vidējās svērtās normālās vērtības un visu uz Kopienu orientēto eksporta darījumu vidējo svērtu cenu salīdzinājumu vai arī uz atsevišķu normālo vērtību un atsevišķu eksporta uz Kopienu cenu salīdzinājumu uz atsevišķu darījumu bāzes. Taču normālo vērtību, kas noteikta, pamatojoties uz vidējo, svērtu lielumu, var salīdzināt ar visu atsevišķo eksporta uz Kopienu darījumu cenām tad, ja ir eksporta cenas, kas ievērojami atšķiras atkarībā no pircējiem, reģioniem vai laikposmiem, un ja šīs daļas pirmajā teikumā norādītās metodes pilnībā neatspoguļo veiktā dempinga apmērus. Šī daļa [šis punkts] neizslēdz atlasī [pārbaudi izlases veidā] saskaņā ar 17. pantu.”

Strīdīgā regula

- 6 Pēc tam, kad 2007. gada 26. septembrī *European Industrial Fasteners Institute (EIFI)* bija iesniedzis sūdzību, Eiropas Komisija 2007. gada 9. novembrī publicēja paziņojumu, ka tā uzsāk procedūru saistībā ar dempinga esamību dažiem Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementiem (OV 2007, C 267, 31. lpp.).
- 7 Izmeklēšana aptvēra laikposmu no 2006. gada 1. oktobra līdz 2007. gada 30. septembrim. Tā attiecās uz konkrētiem dzelzs vai tērauda savienotājelementiem (izņemot nerūsējošā tērauda savienotājelementus) (turpmāk tekstā – “attiecīgais ražojums”).
- 8 2008. gada 4. augustā visas ieinteresētās personas saņēma informatīvu dokumentu, kurā bija detalizēti izklāstīti izmeklēšanas pagaidu secinājumi, un tās tika uzaicinātas sniegt savus apsvērumus par šo tematu.
- 9 2008. gada 18. septembrī notika sanāksme, kurā tika uzklautas abas puses. Šajā sanāksmē piedalījās arī visas ieinteresētās personas, kas bija iesniegušas apsvērumus par attiecīgā ražojuma definīciju.
- 10 Izmeklēšanas sākumā attiecīgā ražojuma klasifikācija bija balstīta uz ražojuma kontrolnumuriem. Pēc sanāksmes, kurā tika uzklautas abas puses, tika nolemts, ka ražojuma raksturlielumus, kurus ņem vērā, aprēķinot dempinga starpību un kaitējuma starpību, ir iekļaujams arī parasto savienotājelementu un speciālo savienotājelementu nošķirums, kas sākotnēji šajā klasifikācijā neietilpa (strīdīgās regulas 51. apsvērums). Ciktāl vairāki ĶTR importētāji un ražotāji eksportētāji apgalvoja, ka analogā valstī ražotie savienotājelementi nav līdzīgi savienotājelementiem, kurus uz Kopienu eksportē ĶTR ražotāji, izmeklēšanā tika secināts, ka Indijā tiek ražoti un tirgoti gan specializētie ražojumi, gan standarta ražojumi un ka šiem savienotājelementiem konstatētas tādas pašas fiziskās un tehniskās pamatīpašības kā ražojumiem, kas eksportēti no ĶTR (strīdīgās regulas 56. apsvērums).
- 11 Strīdīgās regulas 57. apsvērumā ir secināts, ka Kopienas ražošanas nozares Kopienā ražotie un tirgotie savienotājelementi, ĶTR ražotie un iekšzemes tirgū pārdotie savienotājelementi un Indijā (kuru izmantoja par analogo valsti) ražotie un iekšzemes tirgū pārdotie savienotājelementi, kā arī ĶTR ražotie un Kopienas tirgū pārdotie savienotājelementi ir līdzīgi ražojumi pamatregulas 1. panta 4. punkta izpratnē.

- 12 Saskaņā ar strīdīgo regulu normālo vērtību ĶTR ražotājiem eksportētājiem, kuriem nav piemērots tirgus ekonomikas režīma dalībnieka statuss, nosaka, balstoties uz informāciju, kas iegūta no ražotāja analogā valstī. Indija tika izmantota kā analoga valsts, ņemot vērā Indijas tirgum raksturīgos konkurences apstākļus un tirgus atvērtību, kā arī faktu, ka Indijas ražotājs, kurš sadarbojās ar izmeklēšanu, pārdeva tādus ražojumu veidus, kas ir salīdzināmi ar tiem, kurus eksportē ĶTR ražotāji eksportētāji (strīdīgās regulas 91. apsvēruma).
- 13 Šajā kontekstā strīdīgās regulas 97. un 98. apsvērumā ir teikts:
- “(97) Viens no uzņēmumiem, kam piešķīra atsevišķu pārbaudi, un daži importētāji apgalvoja, ka normālā vērtība, ko aprēķina, izmantojot vienu Indijas ražotāju, kurš, iespējams, neražo tādus savienotājelementu veidus, kas līdzīgi attiecīgā uzņēmuma ražojumiem, neesot labākā pareiza salīdzinājuma metode. Tādēļ uzņēmums ierosināja aprēķināt normālo vērtību tā, kā paredzēts pamatregulas 2. [panta] 7. [punkta] a) apakšpunktā, “izmantojot jebkuru citu piemērotu metodi”, šajā gadījumā – pamatojoties uz eksportētāja paša datiem un tos koriģējot tā, lai ņemtu vērā iespējamās izejmateriālu izmaksas izkropļojumus.
- (98) Minēto prasību noraidīja, jo tika konstatēts, ka Indijas ražotājs, kā minēts 91. apsvērumā, tirgo arī tādus savienotājelementu veidus, kas ir salīdzināmi ar ĶTR ražotāju eksportētāju eksportētājiem savienotājelementiem. Turklāt, kā paskaidrots 103. apsvērumā, normālo vērtību attiecīgi koriģēja cenu salīdzināmības ziņā.”
- 14 Attiecībā uz normālās vērtības un eksporta cenas salīdzinājumu strīdīgās regulas 101.–104. apsvērumā ir teikts:
- “(101) Normālo vērtību un eksporta cenas salīdzināja, pamatojoties uz ražotāja noteikto cenu. Lai nodrošinātu normālās vērtības un eksporta cenas taisnīgu salīdzinājumu, saskaņā ar pamatregulas 2. panta 10. punktu tika izdarītas korekcijas, lai ņemtu vērā atšķirības, kas ietekmē cenas un to salīdzināmību.
- (102) No [Ķīnas] eksportēto savienotājelementu cenu un Indijas ražotāja, kurš sadarbojās, ražoto un Indijas tirgū pārdoto savienotājelementu cenu salīdzināja, ņemot vērā atšķirības starp standarta un speciālajiem savienotājelementu veidiem.
- (103) Turklāt uz vietas iegūtie pierādījumi liecināja, ka Indijas ražotājs, kura sniegtos datus izmantoja normālās vērtības noteikšanai, piemēroja modernāku kvalitātes kontroles procedūru nekā Ķīnas ražotāji eksportētāji, kuri sadarbojās ar izmeklēšanu un ražoja un eksportēja galvenokārt standarta savienotājelementu veidus. Šajos gadījumos Indijas ražojumu normālo vērtību koriģēja, ņemot vērā izmaksas, ko radīja konstatētā Indijas ražotāja kvalitātes kontrole.
- (104) Turklāt attiecīgas korekcijas par transporta, apdrošināšanas, apstrādes un papildus izmaksām, maksājumiem par iepakojšanu, kredītu un banku pakalpojumiem tika veiktas visos gadījumos, kad tās tika atzītas par samērīgām, precīzām un pamatotām ar pārbaudītiem pierādījumiem.”
- 15 Uzņēmumiem, kuri nesadarbojās, valsts vienotā dempinga starpība, kas piemērojama visiem pārējiem eksportētājiem no Ķīnas bija 115,4 % no CIF cenas līdz Kopienas robežai pirms muitas nodokļu samaksas (strīdīgās regulas 111. apsvēruma).
- 16 Strīdīgās regulas 229. apsvērumā ir teikts, ka visai valstij vienotā kaitējuma starpība ir novērtēta kā 85 % no šīs cenas.
- 17 Šīs regulas 1. panta 1. un 2. punktā ir noteikts galīgais antidempinga maksājums par dažu Ķīnas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementu, izņemot nerūsējošo tēraudu, importu. “Visiem pārējiem uzņēmumiem”, kas norādīti minētajos punktos, piemērojamais maksājums ir 85 %.

- 18 Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) Strīdu izšķiršanas padome (turpmāk tekstā – “SIP”) 2011. gada 28. jūlijā pieņēma tās izveidotās Apelācijas institūcijas ziņojumu, kā arī Īpašās komisijas ziņojumu, kas grozīts ar minētās Apelācijas institūcijas ziņojumu, lietā “Eiropas Kopienas – Galīgie antidempinga pasākumi konkrētiem dzelzs un tērauda savienotājelementiem no Ķīnas” (WT/DS 397) (turpmāk tekstā kopā – “2011. gada ziņojumi”). Šajos ziņojumos ir konstatēts, ka, pieņemdamā strīdīgo regulu, Savienība ir pārkāpusi vairākas PTO tiesību normas.

Īstenošanas regulas (ES) Nr. 924/2012, (ES) 2015/519 un (ES) 2016/278

- 19 Strīdīgā regula tika grozīta ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 924/2012 (2012. gada 4. oktobris) (OV 2012, L 275, 1. lpp.), lai izlabotu atsevišķus aspektus pirmajā no šīm regulām, kuri SIP 2011. gada ziņojumos bija atzīti par nesaderīgiem, un lai panāktu tās atbilstību SIP ieteikumiem un lēmumiem.
- 20 Ar Īstenošanas regulas Nr. 924/2012 1. pantu strīdīgajā regulā noteiktā antidempinga maksājuma likme attiecībā uz “visiem pārējiem uzņēmumiem” tika aizstāta ar likmi 74,1 % apmērā.
- 21 Saskaņā ar tās 2. pantu šī regula stājās spēkā 2012. gada 11. oktobrī.
- 22 Šādi izmainītais antidempinga maksājums tika saglabāts Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2015/519 (2015. gada 26. marts), ar ko pēc termiņbeigu pārskatīšanas, kas veikta, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1225/2009 11. panta 2. punktu, konkrētu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementu importam nosaka galīgo antidempinga maksājumu, kuru attiecina arī uz konkrētu no Malaizijas nosūtītu dzelzs vai tērauda savienotājelementu importu neatkarīgi no tā, vai tiem deklarēta Malaizijas izcelsme (OV 2015, L 82, 78. lpp.).
- 23 SIP 2016. gada 18. janvārī pieņēma tās Apelācijas institūcijas ziņojumu, kā arī Īpašās komisijas ziņojumu, kas grozīts ar šīs Apelācijas institūcijas ziņojumu, lietā “Eiropas Kopienas – Galīgie antidempinga pasākumi konkrētiem dzelzs un tērauda savienotājelementiem no Ķīnas – Ķīnas atsaukšanās uz Vienošanās par strīdu risināšanu 21.5. pantu (WT/DS 397/RW) (turpmāk tekstā – “2016. gada ziņojumi”). Šajos ziņojumos ir konstatēts, ka, pieņemdamā Īstenošanas regulu Nr. 924/2012, Savienība ir pārkāpusi vairākas PTO tiesību normas.
- 24 Pēc šiem ziņojumiem Komisija pieņēma Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2016/278 (2016. gada 26. februāris), ar ko atceļ galīgo antidempinga maksājumu, kas noteikts dažu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementu importam un attiecināts arī uz dažu dzelzs vai tērauda savienotājelementu importu, ko veic, tos nosūtot no Malaizijas un deklarējot vai nedeklarējot kā Malaizijas izcelsmes ražojumus (OV 2016, L 52, 24. lpp.).
- 25 Ar šīs īstenošanas regulas 1. pantu ir atcelti strīdīgajā regulā noteiktie antidempinga maksājumi, kas grozīti ar Īstenošanas regulu Nr. 924/2012 un saglabāti ar Īstenošanas regulu 2015/519.
- 26 Saskaņā ar Īstenošanas regulas 2016/278 2. un 3. pantu šo atcelšanu piemēro no 2016. gada 28. februāra, un tā nevar būt par pamatu pirms šā datuma iekasēto maksājumu atmaksai.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 27 *Donex* 2011. gadā iesniedza deklarācijas par preču laišanu brīvā apgrozībā attiecībā uz dzelzs vai tērauda savienotājelementiem, ko tā bija importējusi uz kādas Nīderlandē reģistrētas komercsabiedrības rēķina, kura tos bija nopirkusi no diviem Taizemē reģistrētiem piegādātājiem. Šajās deklarācijās *Donex* kā šo savienotājelementu izcelsmes valsti norādīja Taizemi.

- 28 Taču Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) veiktajā izmeklēšanā tika konstatēts, ka īstenībā šiem elementiem ir Ķīnas izcelsme un ka līdz ar to tiem ir piemērojami strīdīgajā regulā noteiktie antidempinga maksājumi.
- 29 Līdz ar to 2014. gada 4. jūnijā *Donex* tika adresēti uzaicinājumi veikt antidempinga maksājumus. Šie maksājumi, kas bija noteikti, piemērojot likmi 85 % apmērā, ir piemērojami “visiem pārējiem uzņēmumiem”.
- 30 *Donex* šos uzaicinājumus veikt maksājumus apstrīdēja, vēršoties pie *Rechtbank Noord Holland* (Ziemeļholandes tiesa, Nīderlande), bet pēc tam iesniedza apelācijas sūdzību *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamas apelācijas tiesa, Nīderlande). Pēdējā minētā tiesa ar 2016. gada 22. decembra spriedumu tai iesniegto apelācijas sūdzību noraidīja, citastarp noraidot argumentus, ar kuriem *Donex* apšaubīja strīdīgās regulas spēkā esamību.
- 31 *Donex* par šo lēmumu iesniedza kasācijas sūdzību *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa). Minētajā tiesā *Donex* atkārtoja savus argumentus, ar kuriem tā bija apšaubījusi strīdīgās regulas spēkā esamību.
- 32 Minētā tiesa uzsver, ka secinājumi, kas izdarīti strīdīgajā regulā, ir jāaplūko, ņemot vērā gan šīs regulas apsvērumus, gan Īstenošanas regulas Nr. 924/2012 apsvērumus.
- 33 Pirmām kārtām minētā tiesa vaicā par strīdīgās regulas spēkā esamību no pamatregulas 2. panta 11. punkta skatpunkta – attiecībā uz dumpinga starpības noteikšanu. Tā norāda, ka no strīdīgās regulas 97. un 98. apsvēruma kopsakarā ar Īstenošanas regulas Nr. 924/2012 109. apsvērumu izriet, ka konkrētu tādu attiecīgā ražojuma veidu eksports no Ķīnas, kuriem nav atbilstīga ražojuma veida, ko ražotu un pārdotu ražotājs analogā valstī, ir izslēgts no dumpinga starpības aprēķina. Taču šāda izslēgšana neesot saderīga ar pamatregulas 2. panta 11. punktu, kā tas izrietot arī no 2017. gada 5. aprīļa sprieduma *Changshu City Standard Parts Factory* un *Ningbo Jinding Fastener*/Padome (C-376/15 P un C-377/15 P, EU:C:2017:269).
- 34 Šajā ziņā iesniedzējtiesa vaicā, vai minētajā spriedumā izklāstītais risinājums var tikt pārņemts arī šajā lietā un vai strīdīgajā regulā pieļautais prettiesiskums ir pietiekoši smags, lai tas varētu attaisnot tās atzīšanu par spēkā neesošu.
- 35 Otrām kārtām minētā tiesa vaicā par strīdīgās regulas spēkā esamību pamatregulas 2. panta 10. punkta kontekstā.
- 36 Pirmkārt, minētā tiesa norāda, ka Komisija izmeklēšanā, kuras rezultātā tika pieņemta Īstenošanas regula Nr. 924/2012, atteicās veikt lūgtās korekcijas attiecībā uz ievadumtās nodokļiem, netiešajiem nodokļiem par izejvielām, kas pārdotas analogajā valstī, kā arī ražošanas izmaksu atšķirībām, un tādēļ varot prezumēt, ka strīdīgajā regulā nav ņemti vērā arī šādi lūgumi veikt korekcijas. Tā kā Tiesa 2017. gada 5. aprīļa spriedumā *Changshu City Standard Parts Factory* un *Ningbo Jinding Fastener* /Padome (C-376/15 P un C-377/15 P, EU:C:2017:269) šo jautājumu nav izskatījusi, esot nepieciešams uzdot prejudiciālu jautājumu par šo tematu.
- 37 Otrkārt, iesniedzējtiesa jautā, vai strīdīgā regula nav spēkā tādēļ, ka Komisija izmeklēšanas gaitā neesot lietderīgā laikā sniegusi Ķīnas ražotājiem eksportētājiem nepieciešamo informāciju, konkrētāk, Indijas ražotāja datus attiecībā uz normālās vērtības noteikšanu, un tādējādi tiem tika liegta iespēja pamatot savus lūgumus veikt korekcijas.
- 38 Ja Tiesa uzskatītu, ka strīdīgajā regulā ir pieļauts pamatregulas 2. panta 10. punkta pārkāpums, rastos arī jautājums, vai šis pārkāpums ir pietiekoši smags, lai šī regula būtu jāatzīst par spēkā neesošu.

39 Šādos apstākļos *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai [strīdīgā] regula nav spēkā attiecībā uz Savienībā reģistrētu importētāju, ja ir pārkāptas [pamatregulas] 2. panta 11. punkta prasības, jo [Eiropas Savienības] Padome, aprēķinot dempinga starpību Ķīnas ražotāju eksportētāju, kuri nav sadarbojušies, attiecīgajiem ražojumiem, šajā normā noteiktajā salīdzinājumā nav ņēmusi vērā eksporta darījumus ar konkrētiem šā ražojuma veidiem?
- 2) Vai [strīdīgā] regula nav spēkā attiecībā uz Savienībā reģistrētu importētāju, ja ir pārkāptas [pamatregulas] 2. panta 10. punkta prasības, jo [Padome un Komisija], aprēķinot attiecīgā ražojuma dempinga starpību, Indijas ražotāja preču normālās vērtības salīdzinājumā ar līdzīgu Ķīnas izcelsmes ražojumu eksporta cenām ir atteikušās ņemt vērā korekcijas saistībā ar ieviešanas nodokļiem par izejvielām un netiešajiem nodokļiem analogā valstī, proti, Indijā, kā arī ar atšķirībām ražošanā un ražošanas izmaksās, vai tādēļ, ka [Padome un Komisija], aprēķinot normālo vērtību, izmeklēšanas laikā nav (laikus) sniegušas Ķīnas ražotājiem eksportētājiem, kuri ir sadarbojušies, visus Indijas ražotāja datus saistībā ar normālās vērtības noteikšanu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 40 Ar šiem diviem jautājumiem, kuri ir jāizskata vienkopus, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai strīdīgā regula nav spēkā trīs iemeslu dēļ, proti, pirmkārt, tādēļ, ka pārkāpts pamatregulas 2. panta 11. punkts un, otrkārt un treškārt, tādēļ, ka pārkāpts minētās regulas 2. panta 10. punkts.
- 41 Vispirms ir jānorāda, ka, pirmkārt, iesniedzējtiesas jautājumi attiecībā uz strīdīgās regulas spēkā esamību daļēji balstās uz šīs regulas interpretāciju kopsakarā ar Īstenošanas regulu Nr. 924/2012, ko Tiesa atcēlusi ar 2017. gada 5. aprīļa spriedumu *Changshu City Standard Parts Factory un Ningbo Jinding Fastener/Padome* (C-376/15 P un C-377/15 P, EU:C:2017:269), ciktāl tā attiecās uz prasītājam lietā, par kuru taisīts minētais spriedums.
- 42 Šajā ziņā no pamatlietas faktisko apstākļu hronoloģijas, ko izklāstījusi iesniedzējtiesa, izriet, ka antidempinga maksājumi pēc likmes 85 % apmērā, uz kuriem attiecas pamatlietā aplūkojamie uzaicinājumi veikt maksājumus, tika noteikti, piemērojot strīdīgo regulu, kas vienīgā šiem apstākļiem ir piemērojama *ratione temporis*.
- 43 Tomēr ir jāatgādina, ka akta spēkā esamības vērtējumam, kas ir jāizdara Tiesai prejudiciāla nolēmuma tiesvedībā, parasti ir jābalstās uz situāciju, kas pastāv akta pieņemšanas brīdī (spriedumi, 1997. gada 17. jūlijs, *SAM Schiffahrt un Stapf*, C-248/95 un C-249/95, EU:C:1997:377, 46. punkts, kā arī 2009. gada 1. oktobris, *Gaz de France – Berliner Investissement*, C-247/08, EU:C:2009:600, 49. punkts).
- 44 No minētā izriet, ka gan Īstenošanas regulas Nr. 924/2012 pieņemšana, gan tās daļēja atcelšana ar 2017. gada 5. aprīļa spriedumu *Changshu City Standard Parts Factory un Ningbo Jinding Fastener /Padome* (C-376/15 P un C-377/15 P, EU:C:2017:269) nevarētu ietekmēt strīdīgās regulas spēkā esamību, jo šie divi apstākļi iestājas pēc šīs regulas pieņemšanas.
- 45 Otrkārt, tā kā pamatlietas puses un pārējās ieinteresētās personas, kas minētas Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantā un kas Tiesā iesniegušas savus apsvērumus, ir pievērsušās jautājumam par 2011. gada ziņojumu un 2016. gada ziņojumu ietekmi uz strīdīgās regulas spēkā esamību, ir jāatgādina, ka Tiesa ir nospriedusi, ka šīs regulas spēkā esamība nevar tikt vērtēta no 2011. gada ziņojumu skatpunkta.
- 46 Proti, tikai divās izņēmumsituācijās saistībā ar Savienības likumdevēja vēlmi pašam ierobežot savu rīcības brīvību PTO noteikumu piemērošanā Tiesa ir atzinusi, ka Savienības tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārbauda, vai Savienības tiesību akts vai tā piemērošanai pieņemtie akti ir tiesiski, ņemot vērā PTO

nolīgumus vai SIP nolēmumu, kurā konstatēta šo nolīgumu neizpilde. Runa pirmām kārtām ir par situāciju, kad Savienība ir vēlējusies izpildīt īpašu pienākumu, ko tā ir uzņēmusies šajos nolīgumos, un otrām kārtām – par gadījumu, kad attiecīgajā Savienības tiesību aktā ir tieša atsauce uz konkrētām šo nolīgumu normām (spriedums, 2018. gada 18. oktobris, *Rotho Blaas*, C-207/17, EU:C:2018:840, 47. un 48. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

- 47 Tomēr ir jānorāda, ka strīdīgā regula neietver tieši formulētu atsauci uz PTO tiesību normām un nekas neliecina par to, ka Padome, pieņemdamā šo regulu, būtu vēlējusies izpildīt kādas konkrētas saistības, ko tā uzņēmusies šajā kontekstā. Turklāt 2011. gada ziņojumi ir pieņemti pēc šīs regulas un tādēļ tie nevar būt tiesiskais pamats (spriedums, 2018. gada 18. oktobris, *Rotho Blaas*, C-207/17, EU:C:2018:840, 51. punkts).
- 48 Šo iemeslu dēļ strīdīgās regulas spēkā esamību nevar vērtēt arī no 2016. gada ziņojumu skatpunkta.
- 49 Ņemot vērā šos ievadprecizējumus, secīgi ir jāpārbauda trīs spēkā neesamības iemesli, uz kuriem norāda iesniedzējtiesa.
- 50 Pirmām kārtām minētā tiesa jautā par to, vai strīdīgajā regulā ir pieļauts pamatregulas 2. panta 11. punkta pārkāpums ar to, ka, lai noteiktu dempinga starpību Ķīnas ražotājiem eksportētājiem, kas nav sadarbojušies, Padome no šajā normā minētā salīdzinājuma ir izslēgusi eksporta darījumus ar konkrētiem attiecīgā ražojuma veidiem.
- 51 Ir jāatgādina, ka pamatregulas 2. panta 11. punktā ir paredzētas divas metodes, kā dempinga starpības aprēķina vajadzībām normālā vērtība ir salīdzināma ar eksporta cenu. Saskaņā ar Tiesas judikatūru neatkarīgi no izvēlētas salīdzināšanas metodes Padomei un Komisijai (turpmāk tekstā kopā – “Savienības iestādes”) ir pienākums šā aprēķina vajadzībām ņemt vērā visus uz Savienību vērstos eksporta darījumus ar attiecīgo ražojumu, kas tika definēts izmeklēšanas sākumā, un līdz ar to nevar izslēgt uz Savienību vērstus eksporta darījumus ar konkrētiem šā ražojuma veidiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 5. aprīlis, *Changshu City Standard Parts Factory* un *Ningbo Jinding Fastener* /Padome, C-376/15 P un C-377/15 P, EU:C:2017:269, 53., 60., 61. un 68. punkts).
- 52 Šajā lietā pretēji premisai, uz kuru balstīts pirmais spēkā neesamības iemesls, nedz no viena strīdīgās regulas apsvēruma, nedz no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem neizriet, ka šīs regulas pieņemšanas vajadzībām un, konkrētāk, dempinga starpības aprēķina vajadzībām veiktajā normālās vērtības un eksporta cenas salīdzināšanā Savienības iestādes būtu izslēgušas eksporta darījumus ar konkrētiem attiecīgā ražojuma veidiem.
- 53 Gluži pretēji – pirmkārt, gan strīdīgās regulas 56. un 57. apsvērums, gan 102. apsvērums liek saprast, ka Savienības iestādes normālās vērtības un eksporta cenas salīdzināšanas vajadzībām faktiski ir ņēmušas vērā visus eksporta darījumus ar attiecīgo ražojumu. Proti, šīs regulas 56. un 57. apsvērumā ir teikts, ka izmeklēšanā, kuras rezultātā tika pieņemta šī regula, tika gūti pierādījumi tam, ka Indijā tiek ražoti un pārdoti gan speciālie, gan standartizētie savienotājelementi un ka Ķīnas ražotāju eksportētāju ražotājiem un pārdotājiem savienotājelementiem un savienotājelementiem, kas tiek ražoti un pārdoti Indijas iekšējā tirgū, piemīt tādas pašas būtiskās fiziskās un tehniskās īpašības un ka tie ir līdzīgi. Minētās regulas 102. apsvērums ietver nošķirumu starp savienotājelementu standartveidiem un speciālajiem veidiem.
- 54 Arī strīdīgās regulas 97. un 98. apsvērums neļauj izdarīt citādu secinājumu, un iesniedzējtiesa to konkrēti norāda sava lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojumā. Proti, šajos apsvērumos, atbildot uz izmeklēšanas gaitā izvirzītu argumentu, ir norādīts tikai tas, ka Indijas ražotājs pārdeva tādu veidu savienotājelementus, kas salīdzināmi ar savienotājelementiem, kurus eksportē Ķīnas ražotāji eksportētāji, un ka, lai nodrošinātu cenu salīdzināmību, attiecībā uz normālo vērtību tika veiktas atbilstīgas korekcijas.

- 55 Kā norāda iesniedzējtiesa, ja šajā kontekstā Savienības iestādes ir veikušas normālās vērtības korekcijas nolūkā nodrošināt cenu salīdzināmību, šis apstāklis nebūt nenozīmē, ka tās no normālās vērtības un eksporta cenas salīdzinājuma būtu izslēgušas darījumus ar konkrētiem attiecīgā ražojuma veidiem. Tātad cenu salīdzināmība tiek ņemta vērā nevis saistībā ar pamatregulas 2. panta 11. punkta piemērošanu, bet gan saistībā ar šīs regulas 2. panta 10. punkta piemērošanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 5. aprīlis, *Changshu City Standard Parts Factory* un *Ningbo Jinding Fastener* /Padome, C-376/15 P un C-377/15 P, EU:C:2017:269, 68. punkts).
- 56 Otrkārt, ir jāpiebilst, ka Komisija pēc Tiesas lūguma iesniedza tai detalizētu dempinga starpības aprēķinu attiecībā uz Ķīnas ražotājiem eksportētājiem, kas nav sadarbojušies, kā arī paskaidrojumus par šo aprēķinu. No šo datu izvērtējuma izriet, ka Savienības iestādes šā aprēķina vajadzībām sistemātiski ir ņēmušas vērā visus eksporta darījumus ar attiecīgo ražojumu.
- 57 Līdz ar to nevar pārmest Savienības iestādēm, ka strīdīgajā regulā paredzētajā aprēķinā par dempinga starpību, veicot pamatregulas 2. panta 11. punktā paredzēto salīdzināšanu attiecībā uz Ķīnas ražotājiem eksportētājiem, kas nav sadarbojušies, tās būtu izslēgušas darījumus ar konkrētiem attiecīgā ražojuma veidiem.
- 58 Otrām kārtām iesniedzējtiesa jautā par to, vai strīdīgajā regulā ir pieļauts pamatregulas 2. panta 10. punkta pārkāpums, tāpēc ka Savienības iestādes, aprēķinot attiecīgo ražojumu dempinga starpību, Indijas ražotāja ražojumu normālās vērtības salīdzinājumā ar līdzīgu Ķīnas izcelsmes ražojumu eksporta cenām ir atteikušās ņemt vērā korekcijas saistībā ar ievedumitas nodokļiem un netiešajiem nodokļiem Indijā, kā arī ar atšķirībām ražošanā un ražošanas izmaksās.
- 59 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka pamatregulas 2. panta 10. punktā ir paredzēts, ka gadījumā, ja normālā vērtība un eksporta cena nevar tikt taisnīgi salīdzinātas, korekcijas veidā tiks ņemtas vērā atšķirības faktors, attiecībā uz kuriem tiek apgalvots un pierādīts, ka tie ietekmē cenas.
- 60 Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru, ja kāds no lietas dalībniekiem saskaņā ar pamatregulas 2. panta 10. punktu lūdz veikt korekcijas ar mērķi padarīt salīdzināmu normālo vērtību un eksporta cenu, lai noteiktu dempinga starpību, šim lietas dalībniekam ir jāiesniedz pierādījums, ka tā lūgums ir pamatots (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1987. gada 7. maijs, *Nachi Fujikoshi*/Padome, 255/84, EU:C:1987:203, 33. punkts, kā arī 2012. gada 16. februāris, Padome un Komisija/*Interpipe Niko Tube* un *Interpipe NTRP*, C-191/09 P un C-200/09 P, EU:C:2012:78, 58. punkts).
- 61 Šajā lietā no strīdīgās regulas 101.–104. apsvēruma izriet, ka Savienības iestādes ir veikušas konkrētas korekcijas nolūkā veikt taisnīgu salīdzinājumu starp normālo vērtību un eksporta cenu.
- 62 Turpretī nešķiet, ka Savienības iestādēm būtu lūgts izdarīt korekcijas saistībā ar ievedumitas nodokļiem un netiešajiem nodokļiem Indijā, kā arī ar atšķirībām ražošanā un ražošanas izmaksās.
- 63 Nupat minēto apstākli apstiprina izvērtējums par visiem apsvērumiem, kurus Komisija izmeklēšanas ietvaros ir saņēmusi no ieinteresētajām pusēm pēc tam, kad visām šīm personām bija izsūtīts informatīvs dokuments. Proti, šajos apsvērumos, kurus Komisija sagatavoja pēc Tiesas lūguma šajā lietā, nav minēts neviens tāds lūgums par korekcijām kā šā sprieduma iepriekšējā punktā minētie.
- 64 Līdz ar to, tā kā nav bijis neviena tāda lūguma par korekcijām kā šā sprieduma 62. punktā minētais un tā kā nav nekādas informācijas, kas pierādītu šādu korekciju pamatotību, nevar pārmest Savienības iestādēm, ka tās strīdīgajā regulā nebūtu izdarījušas šādas korekcijas. Šādos apstākļos, ņemot vērā Tiesā notikušās debates, nav nepieciešams konstatēt, vai un – attiecīgā gadījumā – ar kādiem nosacījumiem tāds importētājs kā *Donex* var vērsties dalībvalsts tiesā, kad šīs iestādes it kā nav veikušas šīs korekcijas.

- 65 Trešām kārtām iesniedzējtiesa jautā par to, vai strīdīgajā regulā ir pieļauts pamatregulas 2. panta 10. punkta pārkāpums, tāpēc ka Savienības iestādes izmeklēšanā, kuras rezultātā tā tika pieņemta, nav sniegušas vai nav laikus sniegušas Ķīnas ražotājiem eksportētājiem, kuri sadarbojušies, visus Indijas ražotāja datus saistībā ar normālās vērtības noteikšanu.
- 66 Šajā ziņā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojuma izriet, ka minētā tiesa uzskata, ka Savienības iestādes, neinformēdamas Ķīnas ražotājus eksportētājus – vai katrā ziņā neinformēdamas laikus – par šiem datiem, ir tiem liegušas iespēju pienācīgi pamatot savus lūgumus veikt korekcijas. Tādā pašā veidā *Donex* savos Tiesā iesniegtajos rakstveida apsvērumos apgalvo, ka šī novēlotā informēšana ir liegusi šiem ražotājiem eksportētājiem iespēju pienācīgi izmantot savas tiesības lūgt veikt korekcijas un pamatot savus attiecīgos lūgumus.
- 67 Neskarot jautājumu, vai ar pamatregulas 2. panta 10. punktu Savienības iestādēm ir uzlikts pienākums sniegt ieinteresētajām personām informāciju par normālās vērtības noteikšanu, balstoties uz ražotāja cenām analogā valstī, šķiet, kā to pamatoti norāda arī Savienības iestādes un ģenerālvokāts savu secinājumu 64. punktā, ka ar trešo spēkā neesamības iemeslu šīm iestādēm būtībā tiek pārņemts, ka nav ievērotas to Ķīnas ražotāju eksportētāju tiesības uz aizstāvību, kuri bija izmantojuši savas procesuālās tiesības izmeklēšanā, kuras rezultātā tika pieņemta strīdīgā regula.
- 68 Tomēr no Tiesas judikatūras izriet, ka sabiedrība, kas nav piedalījusies dempinga izmeklēšanas procedūrā un nav saistīta ne ar vienu ražotāju eksportētāju no valsts, uz kuru attiecas šī izmeklēšana, pati nevar sev pieprasīt tiesības uz aizstāvību tiesvedībā, kurā tā nav piedalījusies (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 10. septembris, *Fliesen-Zentrum Deutschland*, C-687/13, EU:C:2015:573, 73. punkts).
- 69 Kā būtībā norādīts ģenerālvokāta secinājumu 60. punktā, vēl jo vairāk tā tam jābūt tad, ja šāda sabiedrība vēlas norādīt, ka nav ievērotas tādu izmeklēšanā aplūkotās valsts ražotāju eksportētāju tiesības uz aizstāvību, ar kuriem tā nav saistīta.
- 70 Ģenerālvokāta secinājumu 57. punktā ir norādīts, ka antidempinga procedūras sistēmas ietvaros ar pamatregulu konkrētām ieinteresētajām personām ir piešķirtas tiesības un procesuālās garantijas, tomēr to izmantošana ir atkarīga no šo personu aktīvas dalības pašā procesā, kam jāizpaužas vismaz tā, ka noteiktajā termiņā tiek iesniegts rakstveida lūgums.
- 71 Šajā lietā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka, pirmkārt, nedz *Donex*, nedz tā piegādātāji nav piedalījušies izmeklēšanas procedūrā, kuras rezultātā tika pieņemta strīdīgā regula, un, otrkārt, nešķiet, ka *Donex* būtu saistīta ar tajā tiem ražotājiem eksportētājiem no Ķīnas, kuri tajā ir piedalījušies. Līdz ar to, kā norādīts ģenerālvokāta secinājumu 65. punktā, šī sabiedrība nevar atsaukties uz to, ka eventuāli nav ievērotas to tiesības uz aizstāvību.
- 72 Šo secinājumu nevar atspēkot ar apstākli, ka trešais spēkā neesamības iemesls formāli ir pamatregulas 2. panta 10. punkta pārkāpums, jo normālās vērtības un eksporta cenas taisnīgajā salīdzināšanā ir pieļauta kļūda. Proti, šajā salīdzinājumā eventuāli pieļauta kļūda būtu tikai potenciālas sekas apgalvotajai informācijas nenosūtīšanai –vismaz ne laikus – Ķīnas ražotājiem eksportētājiem. Tomēr, kā jau norādīts šā sprieduma 67. punktā, nupat minētā nenosūtīšana, ja tā tiktu konstatēta, būtu uzskatāma par šo ražotāju tiesību uz aizstāvību pārkāpumu.
- 73 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka to izvērtējumā nav atklājies neviens apstāklis, kurš varētu ietekmēt strīdīgās regulas spēkā esamību.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 74 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

Prejudiciālo jautājumu izvērtējumā nav atklājies neviens apstāklis, kurš varētu ietekmēt Padomes Regulas (EK) Nr. 91/2009 (2009. gada 26. janvāris), ar ko piemēro galīgo antidempinga maksājumu dažu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementu importam, spēkā esamību.

[Paraksti]